

«Утверждаю»
Президент Казахстанской
Стоматологической
Ассоциации (КСА)
Жумадилова А.Ж.
«12» июля 2011 года

Этический кодекс специалистов стоматологического профиля

2011 год

Этический кодекс специалистов стоматологического профиля

Содержание:

Введение

1. Общие положения
2. Специалист стоматологического профиля и общество
3. Специалист стоматологического профиля
4. Врач и пациент
5. Принципы коллегиальности
6. Принципы информационного обеспечения
7. Ответственность за нарушения норм этического кодекса

Введение

Данный кодекс представляет собой свод основополагающих при оказании профессиональной помощи принципов профессионального поведения, которыми должен руководствоваться стоматолог и весь медицинский персонал во взаимоотношениях с пациентами.

Принимая во внимание положение законодательно-правовых документов Республики Казахстан в части охраны здоровья населения и оказания медицинской (стоматологической помощи) и руководствуясь принципами гуманизма, гуманизма, милосердия и этическими нормами. Установленными международными и отечественными общественными объединениями медицинских работников, принимает настоящий Этический Кодекс с целью совершенствования механизма регулирования социальных, экономических отношений юридических и физических лиц в системе стоматологической помощи с позиции норм профессиональной морали и этики.

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Специалисты Стоматологического профиля, являясь достойной частью казахстанского общества, выполняют все его законы, правила и нормы поведения.

1.2. Данный Кодекс разработан с учетом реальных возможностей сочетания интересов общества, пациентов и специалистов стоматологического профиля на условиях взаимного уважения и взаимопонимания.

1.3. Цель кодекса – определение, установление и сохранение этических норм и правил профессионального поведения и взаимопонимания специалистов стоматологического профиля при выполнении ими своего социального предназначения и профессионального долга для поддержания достойного имиджа и престижа своей специальности в обществе, системе отечественного здравоохранения и Международной Федерации Стоматологов (FDI).

1.4. Действие Этического Кодекса и утверждаемых им принципов профессионального поведения специалистов стоматологического профиля распространяются на всех работников стоматологической службы страны независимо от ведомственной принадлежности, форм организации и собственности учреждений, в которых они работают.

1.5. положения Кодекса этических принципов профессионального поведения принимаются добровольно.

1.6. Нарушения положений данного Кодекса могут быть обсуждены коллегами независимо оттого, является ли специалист членом общественных профессиональных объединений (ассоциаций) или нет.

1.7. Решение о вынесении осуждения действий специалиста стоматологического профиля, нарушившего установленные данным Кодексом нормы поведения, принимается постоянными органами управления в структуре региональных общественных стоматологических объединений (ассоциаций), или соответствующими комиссиями органов управления, а также общественной комиссией (советом) стоматологического учреждения, в котором работает специалист стоматологии, нарушивший нормы поведения, установленные данным Кодексом.

1.8. Понятие компетентности и соответствие профессиональному статусу врача-стоматолога, в первую очередь, определяется знаниями, умением и опытом, проявляемыми во взаимоотношениях с пациентами и обществом. Специалист стоматологического профиля должен постоянно совершенствовать свои знания, проводить лечение в строгом соответствии с действующими профессиональными стандартами, используя медикаменты, материалы и методики, разрешенные к применению в Республики Казахстан.

2. СПЕЦИАЛИСТ СТОМАТОЛОГИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ И ОБЩЕСТВО

2.1. Главной профессиональной обязанностью врача-стоматолога является оказание компетентной, качественной и своевременной стоматологической помощи пациентам на основе своих профессиональных знаний и умений.

2.2. Цель деятельности других специалистов стоматологического профиля – оказание содействия и помощи врачу с учетом реальных возможностей и уровня своей компетенции.

2.3. Неотложная помощь обязательно оказывается при состояниях, угрожающих жизни пациента, или предпринимаются действия для ее оказания.

2.4. врач обязан с учетом реальных возможностей оказать неотложную медицинскую и стоматологическую помощь любому члену общества вне зависимости от его социального статуса, пола, национальности, политических убеждений, пр.

2.5. Врач не должен:

2.5.1. предоставлять недостоверную или заведомо ложную информацию о своем образовании, квалификации или компетенции;

2.5.2. Ссылаться и использовать не имеющие места награды, дипломы, пр.

2.6. Учитывая особенности медицинского образования и роль врача в обществе, он должен поддерживать и принимать посильное участие в общественных мероприятиях, особенно в тех, где пропагандируется здоровье и здоровый образ жизни: экологических, санитарно-гигиенических, пропагандировать культурные аспекты профилактики и лечения заболеваний.

2.7. При заключении трудового соглашения (контакта, договора) специалист стоматологического профиля принимает на себя все нормы личной профессиональной ответственности, связанной с выполнением своих функциональных обязанностей.

2.8. Осуществляя свою деятельность в обществе, врач обязан и имеет право: соблюдать свою профессиональную независимость; принимать на себя всю полноту ответственности за свои решения; отклонять любые попытки давления со стороны юридических и физических лиц, ограничивающих действия врача при выполнении им его прямых функциональных обязанностей.

2.9. Участвуя в условиях коллективного обсуждения профессиональных проблем деятельности (экспертизах, комиссиях, консультациях, совещаниях, пр.) врач имеет право и обязан открыто заявлять о своей позиции, отстаивать свою точку зрения, а в случаях любой формы давления на него – обращаться к общественным и/или юридическим методам защиты.

3. СПЕЦИАЛИСТ СТОМАТОЛОГИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ И КСА

3.1. Отношения специалиста стоматологии и КСА определяются Уставом КСА и данным Этическим Кодексом.

3.2. КСА выступает за равенство возможностей для каждого специалиста стоматологического профиля в рамках его компетентности при осуществлении им профессиональной деятельности в структуре ассоциации в получении образования, при приеме на работу и других аспектах его деятельности с учетом возможностей ассоциации.

3.3. КСА провозглашает охрану и защиту независимости профессиональных и этических решений врача от необоснованных действий юридических и физических лиц.

3.4. Специалист стоматологического профиля обязан соблюдать требования и положения профессиональных стандартов.

4.

ВРАЧ И ПАЦИЕНТ

4.1. Основа взаимоотношений врача-стоматолога и пациента определяется положениями соответствующих законодательно-правовых документов.

4.2. Врач никогда не должен уклоняться от приема или отказывать в помощи пациентам по расовым, национальным, религиозным и другим признакам.

4.3. Врач обязан:

4.3.1. Сохранять врачебную тайну и другие сведения, которые важны для благополучия пациента.

Одновременно он обязан спрашивать любую необходимую ему для лечения больного информацию от других врачей. Не являются разглашением врачебной тайны случаи передачи медицинской информации с целью:

- профессиональных консультаций;
- проведения научных исследований;
- оценок эффективности лечебной помощи;
- экспертизы качества медицинской помощи;
- проведения учебного процесса;
- предотвращения возможности причинения серьезного вреда самому больному или окружающим лицам;
- определения решений суда;

- в случаях, предусмотренных законодательством. Во всех указанных случаях врач должен проинформировать пациента о неизбежности раскрытия информации и, по возможности, получить на это его согласие.

4.3.2. Обратиться к более компетентным коллегам, если необходимое пациенту обследование и лечение выходят за уровень его собственных профессиональных возможностей.

4.3.3. Постоянно помнить о своем долге сохранения здоровья и жизни пациента, руководствуясь принципом сострадания, уважения его прав и человеческого достоинства.

4.3.4. Обсудить с пациентом альтернативные планы обследования и лечения, включая преимущества, степень риска и прогноз в каждом случае, возможные осложнения, рациональность, соответствующую стоимость с тем, чтобы предоставить пациенту право самому сделать обоснованный выбор.

4.3.5. При обнаружении своих ошибочных действий, приведших к неправильному либо некачественному лечению, или обнаружении таковых его коллегами без дополнительного гонорара попытаться исправить ошибку и добиться положительного результата в лечении.

4.3.6. Проинформировать соответствующие инстанции о серьезной травме, любом виде зависимости, опасном инфекционном заболевании или любом другом состоянии, которые воспрепятствуют проведению квалифицированного и безопасного лечения пациентов.

4.4. Врач не имеет права:

4.4.1. Останавливать процесс лечения, не уведомив об этом пациента. В случае невозможности дальнейшего выполнения своих функций врач должен принять меры по организации преемственности лечения.

4.4.2. Давать скептическую оценку или комментарии по отношению к качеству лечения, оказанному пациенту другим врачом.

4.4.3. использовать технологии и методы (диагностики) лечения, которые не получили общественного признания со стороны коллег. КСА или не имеют соответствующих авторских (патентных) прав, установленных в соответствии с законодательством.

4.4.4. препятствовать пациенту, решившему доверить свое дальнейшее лечение другому врачу.

4.4.5. Заниматься саморекламой, несовместимой с этическими нормами.

4.4.6. Навязывать пациенту свои личные предубеждения (религиозные, политические, пр.) оказывающие воздействие на диагностику и лечение.

4.5. Поведение врача должно способствовать развитию у пациента чувства ответственности за свои действия в процессе диагностики, лечения заболевания и профилактики осложнений.

4.6. Пациент имеет право:

- выбора врача с учетом его согласия;

- на достоверную информацию о состоянии своего стоматологического здоровья в рамках специализации деятельности врача и с учетом возможностей данного врача в предоставлении указанной информации;

- на то, что никакие вмешательства без его ведома не могут быть осуществлены в стоматологическом учреждении, если пациент не является источником опасности для окружающих, и тяжесть физического или психического состояния не позволяют ему принять осознанное решение.

4.7. Врач имеет право отказаться от выполнения диагностических и лечебных мероприятий в ситуациях:

- не требующих оказания неотложной помощи, если пациент имеет возможность обратиться в другое стоматологическое учреждение или к другому врачу; личного конфликта с пациентом, возникшем по инициативе пациента (невыполнение рекомендаций, нарушение условий приема, наркотическое состояние больного, алкогольное опьянение и др.), недостатка рабочего времени;

- если в процессе оказания помощи может возникнуть реальная угроза жизни и здоровью врача или окружающих;

- уклонение пациента от выполнения положений договора, составленного самим врачом или учреждением, интересы которого он представлял;

- в случаях, когда на него возлагается осуществление принудительного со стороны третьего лица обследования или лечения. О мотивах своего отказа он обязан информировать лиц, принявших решение о принудительном лечении. В случаях развития конфликта с данным третьим лицом обратиться к руководству региональной стоматологической ассоциации или КСА.

5. ПРИНЦИПЫ КОЛЛЕГИАЛЬНОСТИ

5.1. Каждый специалист стоматологического профиля обязан:

- делать все от него зависящее для консолидации сообщества специалистов стоматологии;

- активно участвовать в работе стоматологической ассоциации региона и КСА;

- регулярно следить за публикациями в профессиональных средствах информации КСА;

- защищать честь и достоинство коллег как свое собственные;

- блюсти моральную чистоту стоматологического сообщества;

- активно препятствовать практике бесчестных и некомпетентных коллег, а также различного рода непрофессионалов, наносящих ущерб престижу стоматологии и здоровью населения;

- быть честным и добропорядочным во взаимоотношениях с коллегами, с уважением относиться к их знаниям и опыту;

- быть готовым передать бескорыстно им свой опыт и знания;

- не допускать попыток укрепления своего авторитета путем дискредитации коллег, негативных высказываний в их адрес в присутствии пациентов и их родственников;

- переманивать пациентов у своих коллег;

- при участии в аттестации работ свой коллег, при осуществлении экспертизы их действий быть предельно объективным в своих выводах и рекомендациях, которые должны быть направлены на улучшение работы коллег;

- сообщить в установленном порядке о случаях непрофессионального поведения, о несоответствии проведенного лечения принятым профессиональным стандартам;

- делать достоянием общества результаты проводимых исследований в случае их актуальности для охраны здоровья, пропаганды здорового образа жизни, выгоды для практической деятельности (авторские права охраняются в соответствии с действующим законодательством);
- в работе с коллегами и пациентами придерживаться только официального статуса своего профессионального положения.

5.2. коллеги не вправе осуждать специалиста, если его действия при проведении лечебно-профилактических мероприятий оказались не эффективными по причине:

- искажения достоверности информации со стороны пациента;
- административного давления третьих лиц, не обеспечивших соответствующие условия для оказания помощи.

5.3. Критика в адрес коллеги должна быть аргументированной и не унижать его человеческого достоинства. Следует помнить, что критике могут подвергаться только профессиональные действия, а не личностные качества коллег.

5.4. Предложение безвозмездной стоматологической помощи коллегам – этично и гуманно.

6. ПРИНЦИПЫ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ

6.1. Реклама стоматологической деятельности должна иметь объективный характер, не ущемлять интересы других лиц, не нести в себе элементы восхваления и тем самым не вводить в заблуждение пациентов, предполагая неоправданные ожидания.

6.2. При даче информации через общественные источники специалисты стоматологии должны прежде всего заботиться о сохранении престижа профессии.

6.3. информационный престиж и репутация специалиста должны основываться на признании его профессиональных способностей со стороны коллег.

6.4. специалист обязан избегать рекламирования своих методов диагностики, лечения и профилактики заболеваний через непрофессиональные средства информации.

6.5. реклама цен на стоматологическую помощь и отступление от них возможна только по согласованию и взаимному договору коллег конкретной административной территории.

7. ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА НАРУШЕНИЯ НОРМ ЭТИЧЕСКОГО КОДЕКСА

7.1. При нарушении норм Этического Кодекса специалист стоматологии может:

- получить порицание со стороны коллег как в устной форме, так и через средства профессиональной и общественной информации;
- быть ограничен в правах члена ассоциации (приостановление членства на определенное время, исключение из состава руководящих органов ассоциации, пр.).

7.2. все формы наказаний применяются в случае поступления сведений о нарушении специалистом Этического Кодекса. Для их изучения региональная ассоциация стоматологов создает специальную комиссию, которая тщательно рассматривает все относящиеся к поступившей информации факты* Основанием для создания комиссии и рассмотрения могут быть: жалобы пациентов, информация коллег, опубликованные либо другим способом сообщения факты, возбуждение уголовного дела. При уклонении специалиста-стоматолога от участия в работе комиссии без уважительных причин комиссия может работать и принимать решения без него. Комиссия, рассмотревшая материалы, на их основании готовит свое заключение, которое выносится на постоянно действующий орган управления территориальной ассоциации стоматологов.

ПРАВА ПАЦИЕНТА

- достойное обращение в процессе диагностики, лечения и ухода, уважительное отношение к своим культурным и личностным ценностям;
- выбор врача, а также выбор лечебного учреждения в соответствии с договорами обязательного и добровольного медицинского страхования;
- обследование, лечение и содержание в условиях, соответствующих санитарно-гигиеническим требованиям;
- облегчение страданий в той мере, в какой это позволяет существующий уровень медицинских технологий;
- пациент может назначить лицо, которому следует сообщить информацию о состоянии его здоровья. Отказ пациента от получения информации оформляется письменно и включается в медицинскую документацию;
- медицинская помощь должна предоставляться после получения информированного устного или письменного добровольного согласия пациента;
- отказ от медицинского вмешательства;
- обращение с жалобой к должностным лицам поликлиники.

ОБЯЗАННОСТИ ПАЦИЕНТА

- принимать меры к сохранению и укреплению своего здоровья;
- своевременно обращаться за медицинской услугой;
- проявлять в общении с медицинскими работниками уважение и такт;

- перед приёмом проводить гигиенические процедуры полости рта;
- не курить перед визитом к врачу, не употреблять спиртные напитки;
- сообщать врачу всю информацию, необходимую для постановки диагноза и лечения заболевания, после дачи согласия на медицинское вмешательство неукоснительно выполнять все предписания лечащего врача;
- выполнять все предписания, назначенные при получении медицинской и лекарственной помощи на амбулаторном уровне, согласно договору, заключенному с медицинской организацией;
- соблюдать правила внутреннего распорядка и бережно относиться к имуществу медицинской организации, сотрудничать с медицинским персоналом при получении медицинской помощи.

О здоровье народа и системе здравоохранения

Кодекс Республики Казахстан от 18 сентября 2009 года №193-IV статья 91.

О здоровье народа и системе здравоохранения

Кодекс Республики Казахстан от 18 сентября 2009 года №193-IV статья 92.

«Утверждаю»
Президент Казахстанской
Стоматологической
Ассоциации (КСА)
Жумадилова А.Ж.
« 12 » шілде 2011 жыл

Стоматология профілі мамандықтарының этикалық кодексі

2011 жыл

Стоматологиялық бейіндегі мамандардың әдеп кодексі

Мазмұны :

Кіріспе

1. Жалпы ережелер
2. Стоматологиялық бейіндегі маман және қоғам
3. Стоматологиялық бейіндегі маман
4. Дәрігер және пациент
5. Алқалылық қағидаттары
6. Ақпараттық қамтамасыз ету қағидаттары
7. Әдеп кодексінің нормаларын бұзғаны үшін жауапкершілік

Кіріспе

Бұл кодекс кәсіби көмек көрсету кезінде стоматолог пен барлық медициналық қызметкерлер пациенттермен қарым-қатынаста басшылыққа алатын кәсіби мінез-құлық принциптерінің жиынтығын білдіреді. Қазақстан Республикасының халық денсаулығын сақтау және медициналық (стоматологиялық көмек) көрсету бөлігіндегі заңнамалық-құқықтық құжаттарының ережесін назарға ала отырып және медицина қызметкерлерінің халықаралық және отандық қоғамдық бірлестіктері белгілеген гуманизм, мейірімділік қағидаттары мен әдептік нормаларды басшылыққа ала отырып, кәсіби мораль және әдеп нормалары тұрғысынан стоматологиялық көмек жүйесіндегі заңды және жеке тұлғалардың әлеуметтік, экономикалық қатынастарын реттеу тетігін жетілдіру мақсатында осы Әдеп кодексі қабылдайды.

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Стоматологиялық бейіндегі мамандар қазақстандық қоғамның лайықты бөлігі бола отырып, оның барлық заңдарын, ережелері мен мінез-құлық нормаларын орындайды.

1.2. Бұл Кодекс өзара құрмет пен өзара түсіністік жағдайында қоғам, пациенттер мен стоматологиялық сала мамандарының мүдделерін үйлестірудің нақты мүмкіндіктерін ескере отырып жасалған.

1.3. Кодекстің мақсаты-қоғамда, отандық денсаулық сақтау жүйесінде және Халықаралық Стоматологтар Федерациясында (FDI) өз мамандығының лайықты имиджі мен беделін сақтау үшін өзінің әлеуметтік мақсаты мен кәсіби борышын орындау кезінде стоматологиялық бейіндегі мамандардың этикалық нормалары мен кәсіби мінез-құлық қағидаларын және өзара түсінушілігін айқындау, белгілеу және сақтау.

1.4. Әдеп кодексінің және ол бекітетін стоматологиялық бейіндегі мамандардың кәсіби мінез-құлық қағидаттарының күші ведомстволық бағыныстылығына, олар жұмыс істейтін мекемелердің ұйымдастыру нысандары мен меншігіне қарамастан, елдің стоматологиялық қызметінің барлық қызметкерлеріне қолданылады.

1.5. Кодекстің және кәсіби мінез-құлықтың әдеп қағидаттарының ережелері ерікті түрде қабылданады.

1.6. Осы Кодекстің ережелерін бұзуды маман қоғамдық кәсіптік бірлестіктердің (қауымдастықтардың) мүшесі болып табыла ма, жоқ па, қарамастан әріптестер талқылауы мүмкін.

1.7. Осы Кодексте белгіленген мінез-құлық нормаларын бұзған стоматологиялық бейіндегі маманның іс-әрекеттерін соттау туралы шешімді өңірлік қоғамдық стоматологиялық бірлестіктер (қауымдастықтар) құрылымындағы тұрақты басқару органдары немесе Басқару органдарының тиісті комиссиялары, сондай-ақ осы Кодексте белгіленген мінез-құлық нормаларын бұзған стоматология маманы жұмыс істейтін стоматологиялық мекеменің қоғамдық комиссиясы (кеңесі) қабылдайды.

1.8. Құзыреттілік ұғымы және тіс дәрігерінің кәсіби мәртебесіне сәйкестігі, ең алдымен, пациенттермен және қоғаммен қарым-қатынаста көрінетін біліммен, шеберлікпен және тәжірибемен анықталады. Стоматологиялық бейіндегі маман өз білімін тұрақты жетілдіріп, Қазақстан Республикасында қолдануға рұқсат етілген дәрі-дәрмектерді, материалдар мен әдістемелерді пайдалана отырып, қолданыстағы кәсіптік стандарттарға қатаң сәйкестікте ем жүргізуі тиіс.

2. СТОМАТОЛОГИЯЛЫҚ БЕЙІНДЕГІ МАМАН ЖӘНЕ ҚОҒАМ

2.1. Стоматолог-дәрігердің басты кәсіби міндеті пациенттерге өздерінің кәсіби білімдері мен біліктері негізінде құзыретті, сапалы және уақтылы стоматологиялық көмек көрсету болып табылады.

2.2. Стоматологиялық бейіндегі басқа мамандар қызметінің мақсаты-нақты мүмкіндіктер мен өз құзыретінің деңгейін ескере отырып, дәрігерге көмек көрсету.

2.3. Шұғыл көмек міндетті түрде пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларда көрсетіледі немесе оны көрсету үшін іс-шаралар қабылданады.

2.4. Дәрігер нақты мүмкіндіктерді ескере отырып, қоғамның кез-келген мүшесіне оның әлеуметтік мәртебесіне, жынысына, ұлтына, саяси сенімдеріне және т. б. қарамастан жедел медициналық және стоматологиялық көмек көрсетуге міндетті.

2.5. Дәрігер:

2.5.1. өзінің білімі, біліктілігі немесе құзыреті туралы анық емес немесе көрінеу жалған ақпарат бермеуі тиіс;

2.5.2. жоқ марапаттар, дипломдар, т.б. сілтеме жасамауы және пайдаланбауы тиіс.

2.6. Медициналық білімнің ерекшеліктерін және дәрігердің қоғамдағы рөлін ескере отырып, ол қоғамдық іс-шараларға, әсіресе денсаулық пен салауатты өмір салтын насихаттайтын: экологиялық, санитарлық-гигиеналық, аурулардың алдын алу мен емдеудің мәдени аспектілерін насихаттайтын іс-шараларға қолдау көрсетіп, қатысуға тиіс.

- 2.7. Еңбек келісімін (байланыс, шарт) жасау кезінде стоматологиялық бейін маманы өзінің функционалдық міндеттерін орындаумен байланысты жеке кәсіби жауапкершіліктің барлық нормаларын өзіне қабылдайды.
- 2.8. Өзінің қызметін қоғамда жүзеге асыра отырып, дәрігер: өзінің кәсіби тәуелсіздігін сақтауға; өзінің шешімдері үшін толық жауапкершілікті өзіне алуға; дәрігердің өзінің тікелей функционалдық міндеттерін орындауы кезінде оның іс-әрекетін шектейтін заңды және жеке тұлғалар тарапынан жасалатын кез келген қысым әрекетінен бас тартуға міндетті және құқығы бар.
- 2.9. Қызметтің кәсіби мәселелерін ұжымдық талқылауға қатыса отырып (сараптамалар, комиссиялар, консультациялар, жиналыстар және т. б.), дәрігер өз ұстанымын ашық жариялауға, өз көзқарасын қорғауға, ал қысымның кез – келген түрінде-қорғаудың қоғамдық және/немесе құқықтық әдістеріне жүгінуге құқылы және міндетті.

3. СТОМАТОЛОГИЯЛЫҚ БЕЙІН МАМАНЫ ЖӘНЕ ҚСА

- 3.1. Стоматология маманы мен ҚСА қарым-қатынасы ҚСА Жарғысымен және осы Әдеп Кодексімен анықталады.
- 3.2. ҚСА стоматологиялық бейіндегі әрбір маман үшін оның білім алуда қауымдастық құрылымында кәсіби қызметті жүзеге асыру кезіндегі, жұмысқа қабылдау кезіндегі және қауымдастықтың мүмкіндіктерін ескере отырып, оның қызметінің басқа да аспектілері шеңберіндегі мүмкіндіктерінің теңдігін жақтайды.
- 3.3. ҚСА дәрігердің кәсіби және әдептік шешімдерінің тәуелсіздігін заңды және жеке тұлғалардың негізсіз әрекеттерінен қорғауды және қорғауды жариялайды.
- 3.4. Стоматологиялық бейін маманы кәсіби стандарттардың талаптары мен ережелерін сақтауға міндетті.

4. ДӘРІГЕР ЖӘНЕ ПАЦИЕНТ

- 4.1. Тіс дәрігері мен пациент арасындағы қарым-қатынастың негізі тиісті заңнамалық және құқықтық құжаттардың ережелерімен анықталады.
- 4.2. Дәрігер ешқашан нәсілдік, ұлттық, діни және басқа да белгілері бойынша пациенттерге қабылдаудан бас тартпауы немесе көмек көрсетуден бас тартпауы керек.
- 4.3. Дәрігер міндетті:**
- 4.3.1. Медициналық құпияны және пациенттің әл-ауқаты үшін маңызды басқа ақпаратты сақтаңыз. Сонымен қатар, ол науқасты емдеу үшін басқа дәрігерлерден кез-келген ақпаратты сұрауға міндетті. Мақсатында медициналық ақпаратты беру жағдайлары дәрігерлік құпияны жария ету болып табылмайды:
- кәсіби консультациялар;
 - ғылыми зерттеулер жүргізу;
 - емдік көмектің тиімділігін бағалау;
 - медициналық көмек сапасының сараптамасы;
 - оқу процесін жүргізу;
 - науқастың өзіне немесе айналасындағы адамдарға ауыр зиян келтіру мүмкіндігін болдырмау;
 - сот шешімдерінің ұйғарымдары;
 - заңнамада көзделген жағдайларда. Барлық көрсетілген жағдайларда дәрігер пациентті ақпаратты ашудың шарасыздығы туралы хабарлар етуі және мүмкіндігінше оның келісімін алуы тиіс.
- 4.3.2. Егер пациентке қажетті зерттеп-қарау мен емдеу өзінің кәсіби мүмкіндіктерінің деңгейінен асып кетсе, неғұрлым Құзыретті әріптестерге жүгінуге құқығы бар.
- 4.3.3. Жанашырлық, оның құқықтары мен адами қадір-қасиетін құрметтеу қағидатын басшылыққа ала отырып, пациенттің денсаулығы мен өмірін сақтау жөніндегі өзінің парызы туралы үнемі есте сақтау қажет.
- 4.3.4. Пациентпен емдеудің және емдеудің балама жоспарларын, оның ішінде артықшылықтарды, тәуекел дәрежесін және әр жағдайда болжамды, ықтимал асқынуларды, ұтымдылықты, пациентке негізделген таңдау жасау құқығын беру үшін тиісті құнын талқылау.
- 4.3.5. Егер Сіз дұрыс емес немесе сапасыз емделуге әкелетін қате әрекеттеріңізді байқасаңыз немесе ондай жағдайды оның әріптестері байқаса, қосымша ақы төлемесе, қатені түзетуге тырысыңыз және емдеуде он нәтижеге қол жеткізіңіз.
- 4.3.6. Тиісті инстанцияларға ауыр жарақат, тәуелділіктің кез-келген түрі, қауіпті жұқпалы ауру немесе пациенттерді білікті және қауіпсіз емдеуге кедергі келтіретін кез-келген басқа жағдай туралы хабарлаңыз.
- 4.4. Дәрігердің құқығы жоқ:**
- 4.4.1. Науқасты хабардар етпестен емдеу процесін тоқтатуға құқығы жоқ. Өз функцияларын одан әрі орындау мүмкін болмаған жағдайда дәрігер емдеу сабақтастығын ұйымдастыру бойынша шаралар қабылдауы тиіс.
- 4.4.2. Пациентке басқа дәрігер көрсеткен емдеу сапасына қатысты скептикалық баға немесе түсініктемелер беруге.
- 4.4.3. ҚСА әріптестері тарапынан қоғамдық мойындалмаған немесе заңнамаға сәйкес белгіленген тиісті авторлық (патенттік) құқықтары жоқ емдеу технологиялары мен әдістерін (диагностикасын) пайдалануға.
- 4.4.4. өзінің әрі қарай емделуін басқа дәрігерге сеніп тапсыруға шешім қабылдаған пациентке кедергі жасауға.
- 4.4.5. Әдептік нормаларға сәйкес келмейтін өзіндік жарнамамен айналысуға.
- 4.4.6. Науқасқа диагностика мен емдеуге әсер ететін жеке көзқарастарды (діни, саяси және т.б.) таңуға.
- 4.5. Дәрігердің мінез-құлқы пациенттің ауруды диагностикалау, емдеу және асқынулардың алдын алу

процесінде өз әрекеттері үшін жауапкершілік сезімін дамытуға ықпал етуі керек.

4.6. Пациент құқығы бар:

- оның келісімін ескере отырып, дәрігерді таңдауға;
- дәрігер қызметінің мамандануы шеңберінде және осы дәрігердің көрсетілген ақпаратты ұсынудағы мүмкіндіктерін ескере отырып, өзінің стоматологиялық денсаулығының жай-күйі туралы сенімді ақпаратқа;
- егер пациент басқаларға қауіп көзі болмаса және физикалық немесе психикалық жағдайының ауырлығы оған саналы шешім қабылдауға мүмкіндік бермесе, оның келісімінсіз стоматологиялық мекемеде ешқандай араласу мүмкін емес.

4.7. Дәрігердің жағдайларда диагностикалық және емдік іс-шараларды орындаудан бас тартуға құқығы бар:

- егер пациенттің басқа стоматологиялық мекемеге немесе басқа дәрігерге жүгіну мүмкіндігі болса, шұғыл көмек көрсетуді талап етпейтін; пациенттің бастамасы бойынша туындаған пациентпен жеке жанжал(ұсынымдарды орындамау, қабылдау шарттарының бұзылуы, науқастың есірткілік жай - күйі, алкогольдік мас болу және т. б.), жұмыс уақытының жеткіліксіздігі;
- Егер көмек көрсету барысында дәрігердің немесе басқалардың өмірі мен денсаулығына нақты қауіп төнуі мүмкін болса;
- пациенттің дәрігердің өзі немесе өзі мүддесін білдірген мекеме жасаған Шарттың ережелерін орындаудан жалтаруы;
- оған үшінші тұлға тарапынан мәжбүрлеп зерттеп-қарауды немесе емдеуді жүзеге асыру жүктелген жағдайларда жүргізіледі. Ол өзінің бас тарту себептері туралы мәжбүрлеп емдеу туралы шешім қабылдаған адамдарды хабардар етуге міндетті. Осы үшінші тұлғамен жанжал туындаған жағдайда аймақтық стоматологиялық қауымдастықтың немесе ҚСА басшылығына хабарласуға.

5. АЛҚАЛЫЛЫҚ ҚАҒИДАТТАРЫ

5.1. Стоматологиялық бейіндегі әрбір маман міндетті:

- стоматология мамандарының қауымдастығын шоғырландыру үшін оған байланысты барлық нәрсені жасауға;
- аймақтың стоматологиялық қауымдастығының және ҚСА жұмысына белсенді қатысуға;
- кәсіби ақпарат құралдарындағы жарияланымдарды үнемі қадағалап отыруға;
- - әріптестердің ар-намысы мен қадір-қасиетін өз меншігі ретінде қорғауға;
- стоматологиялық қоғамдастықтың моральдық тазалығын сақтауға;
- стоматология беделі мен халық денсаулығына зиян келтіретін арам және біліксіз әріптестердің, сондай-ақ әртүрлі кәсіби емес адамдардың практикасына белсенді түрде кедергі жасауға;
- әріптестермен өзара қарым-қатынаста адал және парасатты болу, олардың білімі мен тәжірибесіне құрметпен қарауға;
- өз тәжірибесі мен білімін риясыз беруге дайын болуға;
- әріптестерінің беделін түсіру, пациенттер мен олардың туыстарының қатысуымен олардың атына жағымсыз сөздер айту арқылы өз беделін нығайту әрекеттеріне жол бермеуге;
- әріптестерінен пациенттерді тартуға;
- - жұмыстарды аттестаттауға өз әріптестерінің қатысқан кезде, олардың іс-әрекеттеріне сараптама жасаған кезде әріптестердің жұмысын жақсартуға бағытталуы тиіс өз тұжырымдары мен ұсынымдарында барынша объективті болуға ;
- кәсіби емес мінез-құлық жағдайлары туралы, жүргізілген емдеудің қабылданған кәсіби стандарттарға сәйкес еместігі туралы белгіленген тәртіппен хабарлауға;
- Денсаулық сақтау, салауатты өмір салтын насихаттау, практикалық қызмет үшін пайда алу үшін өзекті болған жағдайда жүргізілген зерттеулердің нәтижелерін қоғам игілігіне айналдыруға (авторлық құқықтар қолданыстағы заңнамаға сәйкес қорғалады);
- әріптестермен және пациенттермен жұмыс жасауда өзінің кәсіби жағдайының ресми мәртебесін ғана ұстануға тиіс.

5.2. егер маманның емдеу-алдын алу іс-шараларын жүргізу кезіндегі іс-әрекеті себепті тиімді болмаса, әріптестерінің оны кінәраттауға құқығы жоқ:

- пациент тарапынан ақпараттың дұрыстығын бұрмалаудан;
- көмек көрсету үшін тиісті жағдайларды қамтамасыз етпеген үшінші тұлғалардың әкімшілік қысымынан.

5.3. Әріптестің атына айтылған сын дәлелді болуы және оның адамдық қадір-қасиетін кемсітпеуі тиіс.

Әріптестердің жеке қасиеттерін емес, тек кәсіби іс-әрекеттерін сынға алуға болатындығын есте ұстаған жөн.

5.4. Әріптестерге ақысыз стоматологиялық көмек ұсыну-әдептілік және адамгершіліктілік болып саналады.

6. АҚПАРАТТЫҚ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ҚАҒИДАТТАРЫ

6.1. Стоматологиялық қызметтің жарнамасы объективті болуы керек, басқа адамдардың мүдделеріне нұқсан келтірмеуі керек, мадақтау элементтерін көтермеуі керек және осылайша негізсіз үміттерді ескере отырып, пациенттерді қателестірмеуі керек.

6.2. Қоғамдық көздер арқылы ақпарат беру кезінде стоматология мамандары ең алдымен мамандықтың беделін сақтау туралы ойлануы керек.

6.3. маманның ақпараттық беделі мен беделі оның кәсіби қабілеттерін әріптестерінің мойындауына негізделуі керек.

6.4. маман кәсіби емес ақпарат құралдары арқылы ауруларды диагностикалау, емдеу және алдын-алу әдістерін

жарнамалаудан аулақ болуға міндетті.

6.5. стоматологиялық көмектің бағасын жарнамалау және олардан бас тарту нақты әкімшілік аумақтағы әріптестердің келісімі мен өзара келісімі бойынша ғана мүмкін болады.

7. ӘДЕП КОДЕКСІНІҢ НОРМАЛАРЫН БҰЗҒАНЫ ҮШІН ЖАУАПҚЕРШІЛІК

7.1. Егер әдеп Кодексі бұзылса, стоматология маманы:

- әріптестерінен ауызша түрде де, кәсіби және қоғамдық ақпарат құралдары арқылы да сөгіс алу мүмкін;
- қауымдастық мүшесінің құқықтарынан шектелуі мүмкін (мүшелікті белгілі бір уақытқа тоқтата тұру, қауымдастықтың басқарушы органдарының құрамынан шығару және т.б.).

7.2. жазалардың барлық нысандары маманның Әдеп кодексін бұзғаны туралы мәліметтер келіп түскен жағдайда қолданылады. Оларды зерттеу үшін аймақтық стоматологтар қауымдастығы алынған ақпаратқа қатысты барлық фактілерді мұқият қарастыратын арнайы комиссия құрады. Комиссия құру және қарау үшін мыналар негіз бола алады: пациенттердің шағымдары, әріптестерінің ақпараты, жарияланған не хабарлаудың басқа тәсілімен фактілер, қылмыстық іс қозғау. Стоматолог маман Комиссия жұмысына дәлелсіз себептермен қатысудан жалтарған жағдайда комиссия онсыз жұмыс істей алады және шешім қабылдай алады.

Материалдарды қараған Комиссия олардың негізінде өз қорытындысын дайындайды, ол тіс дәрігерлерінің аумақтық қауымдастығының тұрақты жұмыс істейтін басқару органына шығарылады.

ПАЦИЕНТТІҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ

- диагностика, емдеу және күтім процесінде лайықты емдеу, өзінің мәдени және жеке құндылықтарына құрметпен қарауға;
- дәрігерді таңдау, сондай-ақ міндетті және ерікті медициналық сақтандыру шарттарына сәйкес емдеу мекемесін таңдауға;
- санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес жағдайларда тексеру, емдеу және ұстауға;
- медициналық технологиялардың қазіргі деңгейі қандай мүмкіндік берсе, сондай шамада азапты жеңілдетуге;
- пациент өзінің денсаулық жағдайы туралы ақпаратты хабарлау қажет адамды тағайындай алады. Пациенттің ақпарат алудан бас тартуы жазбаша ресімделеді және медициналық құжаттамаға енгізіледі;
- медициналық көмек пациенттің ауызша немесе жазбаша хабардар етілген ерікті келісімін алғаннан кейін көрсетілуі тиіс;
- медициналық араласудан бас тартуға;
- емхананың лауазымды тұлғаларына шағыммен жүгінуге құқылы.

ПАЦИЕНТТІҢ МІНДЕТТЕРІ

- өз денсаулығын сақтауға және нығайтуға шаралар қабылдауға;
- Медициналық қызметке уақытылы жүгінуге ;
- медицина қызметкерлерімен қатынаста сыйластық пен әдептілік танытуға;
- қабылдау алдында ауыз қуысының гигиеналық процедураларын жүргізуге;
- дәрігерге барар алдында темекі шегуге болмайды, спирттік ішімдіктерді ішуге болмайды;
- медициналық араласуға келісім бергеннен кейін диагноз қою және ауруды емдеу үшін қажетті барлық ақпаратты дәрігерге хабарлауға, емдеуші дәрігердің барлық нұсқамаларын мүлтіксіз орындауға;
- медициналық ұйыммен жасалған шартқа сәйкес амбулаториялық деңгейде медициналық және дәрілік көмек алу кезінде тағайындалған барлық нұсқамаларды орындауға;
- медициналық ұйымның ішкі тәртіп ережелерін сақтауға және мүлкіне ұқыпты қарауға, медициналық көмек алу кезінде медицина қызметкерлерімен ынтымақтастықта болуға;

Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы

Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі №193-IV Кодексі 91-бап.

Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы

Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі №193-IV Кодексі 92-бап.